Försvarsutskottets betänkande
2007/08:FöU1

Försvar samt beredskap mot sårbarhet – budgetåret 2008

Sammanfattning

Budget för utgiftsområdet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag i budgetpropositionen om anslag, bemyndiganden, investeringsplaner, avgiftsuttag, låneramar och krediter inom utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet för år 2008. Sammanlagt föreslås anslag inom utgiftsområdet på 43,9 miljarder kronor, varav 39,8 miljarder kronor inom politikområdet Försvar, 0,3 miljarder kronor för anslag inom politikområdet Miljöpolitik samt 3,8 miljarder kronor inom politikområdet Samhällets krisberedskap. I Försvarsmaktens anslag har beräknats 1,8 miljarder kronor för fredsfrämjande truppinsatser.

Socialdemokraterna föreslår att Försvarsmaktens anslag ska ökas med 350 miljoner kronor jämfört med regeringen. Vänsterpartiet vill anslå 4,4 miljarder mindre än regeringen till utgiftsområdet och Miljöpartiet de gröna 550 miljoner kronor mindre än regeringen.

Försvarsmaktens anslagsstruktur

Utskottet föreslår att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anför om Försvarsmaktens anslagsstruktur. Utskottet förutsätter att regeringen senast i budgetpropositionen för 2009 lämnar förslag till en tydligare anslagsstruktur där Försvarsmaktens utgifter delas upp på fler anslag än i den nuvarande budgetpropositionen. Det bör finnas ett särskilt anslag för Försvarsmaktens internationella truppinsatser.

Besparingar inom staber och förvaltningar

Utskottet kommer att fortsätta att följa hur det tidigare beslutade sparmålet på 2 miljarder kronor inom staber och förvaltningar uppnås. Regeringen bör därför i budgetpropositionen för 2009 i en sammanställning redovisa hur besparingarna skett.

Befälsordningen

Utskottet biträder regeringens förslag när det gäller aspirantskolor och förkunskaper för officersutbildning. Därmed finns enligt utskottet en god grund för regeringen att fullfölja reformeringen av befälsordningen. Utskottet anser att ett tvåbefälssystem bör införas.

Materielanskaffning

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner att regeringen under 2008 får besluta om utveckling och anskaffning av vissa angivna materielsystem. Utskottet förutsätter att regeringen återkommer senast i nästa års budgetproposition med en ytterligare utvecklad materielredovisning.

Motioner, reservationer och särskilda yttranden

Samtliga motioner avstyrks av utskottet. Det finns åtta reservationer (s, v och mp) och ett särskilt yttrande (s) i betänkandet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning ... 1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut ... 5
Redogörelse för ärendet ... 9
Utskottets överväganden ... 10
Utgiftsområde 6 ... 10
Propositionen ... 10
Utskottets ställningstagande ... 12
Politikområdet Försvar – resultatbedömning och inriktning ... 14
Propositionen ... 14
Riksrevisionens redogörelse om Försvarets logistik ... 17
Motionerna ... 18
Utskottets ställningstagande ... 19
Budget för politikområdet Försvar ... 21
Propositionen ... 21
Motionerna ... 23
Utskottets ställningstagande ... 25
Politikområdet Samhällets krisberedskap – inriktning ... 27
Propositionen ... 27
Utskottets ställningstagande ... 27
Budget för politikområdet Samhällets krisberedskap ... 27
Propositionen ... 28
Motionen ... 29
Utskottets ställningstagande ... 29
Budget för kärnteknisk säkerhet och strålningsskydd m.m. ... 30
Propositionen ... 30
Utskottets ställningstagande ... 30
Anslag inom utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet ... 31
Propositionen ... 31
Motionerna ... 31
Utskottets ställningstagande ... 31
Reservationer ... 33
1. Budget för utgiftsområde 6, punkt 1 (v) ... 33
2. Budget för utgiftsområde 6, punkt 1 (mp) ... 34
3. Insatsorganisationen m.m., punkt 3 (mp) ... 35
4. Aspirantskolor, punkt 4 (s) ... 36
5. Befälsordningen, punkt 5 (s) ... 37
6. Materielprojekt, punkt 7 (s) ... 37
7. Materielprojekt, punkt 7 (mp) ... 39
8. Försvarsindustristrategi, punkt 8 (s) ... 40
Särskilda yttranden ... 42
Budget för utgiftsområde 6, punkt 1 (s) ... 42
Bilaga 1
Förteckning över behandlade förslag ... 43
Proposition 2007/08:1 ... 43
Redogörelse 2006/07:RRS19 ... 45

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007 46
Bilaga 2
Regeringens och oppositionens förslag 50
Bilaga 3
Utskottets anslagsförslag 52
Bilaga 4
Reservanternas anslagsförslag 53

Tabeller

Tabell Insatsorganisationens utveckling 15
Anslagsbelopp 45
Anslagsförslag för 2008 under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet 50
Förslag till beslut om anslag för 2008 under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet 52
Förslag till beslut om anslag för 2008 under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet 53

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Budget för utgiftsområde 6

Riksdagen

a) för 2008 anvisar anslagen under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet enligt vad utskottet föreslår i bilaga 3,

b) bemyndigar regeringen att för 2008 utnyttja en kredit på högst 40 000 000 000 kr i Riksgäldskontoret om krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden föreligger (avsnitt 3.5),

c) godkänner förslaget till investeringsplan för Försvarsmakten för 2008–2010 (avsnitt 3.9.2.),

d) bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 6:2 Materiel och anläggningar besluta om beställningar av materiel och anläggningar som inklusive tidigare gjorda beställningar medför behov av framtida anslag på högst 40 540 000 000 kr efter 2008 (avsnitt 3.9.2),

e) bemyndigar regeringen att för 2008 låta Försvarets materielverk disponera en kredit i Riksgäldskontoret på högst 21 500 000 000 kr för att tillgodose behovet av rörelsekapital (avsnitt 3.9.10),

f) godkänner förslaget till investeringsplan för Kustbevakningen för 2008–2010 (avsnitt 4.8.1),

g) bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 7:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 25 000 000 kr efter 2008 (avsnitt 4.8.2),

h) godkänner förslaget till investeringsplan för Statens räddningsverk för 2008–2010 (avsnitt 4.8.4),

i) godkänner förslaget till investeringsplan för krisberedskapen för 2008–2010 (avsnitt 4.8.5),

j) bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslag 7:5 Krisberedskap besluta om avtal och beställningar av tjänster, utrustning och anläggningar för beredskapsåtgärder samt åtgärder för att hantera svåra påfrestningar på samhället i fred som inklusive tidigare gjorda beställningar medför behov av framtida anslag på högst 665 000 000 kr efter 2008 (avsnitt 4.8.5),

k) bemyndigar regeringen att för 2008 låta Statens räddningsverk disponera en låneram i Riksgäldskontoret för beredskapsinvesteringar på högst 660 000 000 kr (avsnitt 4.8.5),

l) bemyndigar regeringen att för 2008 låta Socialstyrelsen disponera en låneram i Riksgäldskontoret för beredskapsinvesteringar på högst 500 000 000 kr (avsnitt 4.8.5),

m) fastställer avgiftsuttaget för finansiering av åtgärder mot allvarliga hot och påfrestningar som gäller elektronisk kommunikation till högst 100 000 000 kr under 2008 (avsnitt 4.8.5),
n) fastställer avgiftsuttaget för elberedskapsavgiften till högst 250 000 000 kr under 2008 (avsnitt 4.8.5),
o) bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslag 34:1 Statens strålskyddsinstitut ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 15 000 000 kr under 2009–2011 (avsnitt 5.1.1),
p) bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslag 34:3 Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 42 000 000 kr under 2008–2010 (avsnitt 5.1.3).
Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:1 utgiftsområde 6 punkterna 1, 6, 7 och 9–21 samt avslår motionerna
2007/08:Fi277 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkandena 41 och 43,
2007/08:Fö233 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkandena 1 och 2,
2007/08:Fö262 av Anders Karlsson m.fl. (s) och
2007/08:Fö265 av Peter Rådberg m.fl. (mp) yrkandena 5 och 19–22.

Reservation 1 (v)
Reservation 2 (mp)

2. Försvarsmaktens anslagsstruktur

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anför om Försvarsmaktens anslagsstruktur.

3. Insatsorganisationen m.m.

Riksdagen godkänner vad regeringen anför om inriktningen för insatsorganisationens utformning för 2010. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:1 utgiftsområde 6 punkt 2 och avslår motion
2007/08:Fö265 av Peter Rådberg m.fl. (mp) yrkandena 6–8, 10 och 14–16.

Reservation 3 (mp)

4. Aspirantskolor

Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om att Försvarsmakten ges möjlighet att införa aspirantskolor för militär grundutbildning. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:1 utgiftsområde 6 punkt 3 och avslår motionerna
2007/08:Fi277 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkande 39 och
2007/08:Fö261 av Anders Karlsson m.fl. (s) yrkande 5 i denna del.

Reservation 4 (s)

5. Befälsordningen

Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om ändrade krav för antagning till viss officersutbildning. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:1 utgiftsområde 6 punkt 4 och avslår motionerna
2007/08:Fi277 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkandena 38 och 40 samt
2007/08:Fö261 av Anders Karlsson m.fl. (s) yrkandena 4 och 5 i denna del.

Reservation 5 (s)

6. Militärhistorisk forskning

Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om att främjandet av militärhistorisk forskning inte ska ske inom ramen för en av riksdagen inrättad delegation. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:1 utgiftsområde 6 punkt 5.

7. Materielprojekt

Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om anskaffning av materielprojekt under 2008. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:1 utgiftsområde 6 punkt 8 och avslår motionerna
2007/08:Fi277 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkande 42,
2007/08:Fö214 av Sonia Karlsson (s),
2007/08:Fö219 av Kerstin Haglö och Jan Björkman (båda s) yrkandena 1 och 2,
2007/08:Fö242 av Björn Leivik (m),
2007/08:Fö256 av Kerstin Haglö och Jan Björkman (båda s),
2007/08:Fö261 av Anders Karlsson m.fl. (s) yrkande 16 och
2007/08:Fö265 av Peter Rådberg m.fl. (mp) yrkandena 11–13, 17 och 18.

Reservation 6 (s)
Reservation 7 (mp)

8. Försvarsindustristrategi

Riksdagen avslår motionerna
2007/08:Fö209 av Christin Hagberg (s),
2007/08:Fö229 av Alf Svensson (kd) och
2007/08:Fö261 av Anders Karlsson m.fl. (s) yrkandena 15 och 17.

Reservation 8 (s)

9. Försvarsmaktens logistik

Riksdagen avslår motion
2007/08:Fö240 av Lars Hjälmered och Anders Hansson (båda m) och lägger redogörelse 2006/07:RRS19 till handlingarna.

Stockholm den 15 november 2007

På försvarsutskottets vägnar

Anders Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anders Karlsson (s), Rolf Gunnarsson (m), Karin Enström (m), Peter Jonsson (s), Nils Oskar Nilsson (m), Staffan Danielsson (c), Michael Hagberg (s), Allan Widman (fp), Mats Berglind (s), Isabella Jernbeck (m), Åsa Lindestam (s), Else-Marie Lindgren (kd), Rolf K Nilsson (m), Gunilla Wahlén (v), Inger Jarl Beck (s), Rosita Runegrund (kd) och Peter Rådberg (mp).

Företrädare för Socialdemokraterna har avstått från att ta ställning till beslutet om anslag.

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlas proposition 2007/08:1 Budgetpropositionen för 2008 utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet samt motioner som väckts under den allmänna motionstiden vid 2007/08 års riksmöte.

I betänkandet behandlas också Riksrevisionens styrelses redogörelse 2006/07:RRS19 angående reformen av Försvarets logistik.

Utskottet har som ett led i sin beredning fått föredragningar av Försvarsdepartementet och Försvarsmakten.

Utskottets överväganden

Utgiftsområde 6

Utskottets förslag i korthet
Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anför om *Försvarsmaktens anslagsstruktur*. Utskottet förutsätter att regeringen senast i budgetpropositionen för 2009 lämnar förslag till en tydligare anslagsstruktur där Försvarsmaktens utgifter delas upp på fler anslag än i den nuvarande budgetpropositionen. Det bör finnas ett särskilt anslag för Försvarsmaktens internationella truppinsatser.

Utskottet kommer att fortsätta att följa hur det tidigare beslutade sparmålet på 2 miljarder kronor inom *staber och förvaltningar* uppnås. Regeringen bör därför i budgetpropositionen för 2009 i en sammanställning redovisa hur besparingarna skett.

Propositionen

Utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet omfattar politikområdet *Försvar* och politikområdet *Samhällets krisberedskap*. För att tydliggöra vilken verksamhet som bedrivs inom utgiftsområdet byts fr.o.m. 2008 benämning på det nuvarande politikområdet *Totalförsvar* till *Försvar* samt på det nuvarande politikområdet *Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar* till *Samhällets krisberedskap*. Underindelningen i verksamhetsområden kommer också att förändras. De nya benämningarna påverkar inte omfattningen eller innehållet för den verksamhet som bedrivs inom områdena. Som en följd av ovanstående avser regeringen i samband med den ekonomiska vårpropositionen för 2008 återkomma med förslag till förändrad benämning även på utgiftsområdet.

I enlighet med vad regeringen redogör för i Finansplanen avses en genomförandegrupp under Försvarsdepartementets ledning tillsättas med uppgift att närmare redovisa hur *utgifterna* kan *minskas* med sammantaget i storleksordningen 3–4 miljarder kronor i nivå, inklusive nu aviserade besparingar. En viss del av de medel som frigörs ska kunna användas för att förstärka Försvarsmaktens möjligheter att delta i internationella fredsfrämjande insatser. Senare denna höst kommer Försvarsberedningen att lämna sin omvärldsanalys och Försvarsmakten sina perspektivstudier. Regeringen avser att beakta och analysera dessa för att återkomma till riksdagen med en långsiktig inriktning för försvaret. De förändringar av inriktningen för materielförsörjningen som regeringen redovisar kommer också att beaktas.

Regeringens ambition att redan nu substantiellt öka effekten av och förmågan till *fredsfrämjande insatser* ligger fast. Detta återspeglas inte minst i den nordiska stridsgrupp (NBG) som kommer stå i beredskap under det första halvåret 2008. Regeringen lämnar också i skrivelsen 2007/08:5 en mer detaljerad information till riksdagen om NBG.

Regeringen har beslutat om *kostnadsreduktioner i försvarets stabs- och förvaltningsverksamhet* och hur de ska genomföras. Inom den ekonomiska ramen ökar andelen resurser som används till förbandsproduktion och insatser, medan andelen som används för stöd och administration minskar. Regeringen följer bl.a. med hjälp av Statskontoret hur omställningsarbetet inom de berörda myndigheterna fortskrider. Statskontoret har under våren 2007 inkommit med sin första rapport. Enligt Statskontorets mening har de berörda myndigheterna i hög grad vinnlagt sig om att genomföra de förändringar som krävs för att regeringens mål avseende kostnadsreduktioner ska kunna uppnås. De hittills redovisade resultaten tyder på att Försvarsmakten och de berörda myndigheterna i betydande utsträckning har svarat upp mot ställda krav på erforderliga kostnadsreduktioner. Statskontoret poängterar dock att det återstår att vidta verkningsfulla åtgärder inom materielprocessen samt forsknings- och teknikutvecklingen för att de uppställda kostnadsreduktionerna ska kunna nås. Regeringen delar Statskontorets bedömning.

Regeringen vill framhålla att flera steg redan tagits för att tillgodose riksdagens önskemål när det gäller *materielplaneringen*. Sedan innevarande budgetår anvisas medel för anskaffning av materiel och anläggningar resp. forskning och teknikutveckling under två separata anslag. Redovisningen avseende beställningsbemyndigandet samt spårbarheten mellan materielanskaffning och stridskrafternas förmåga har utvecklats. Sedan statsbudgeten för 2006 godkänner riksdagen också utveckling och anskaffning av specifika materielobjekt. Regeringen delar dock utskottets uppfattning att transparensen kan ökas ytterligare och att detta kan ske utan att uppgifter som omfattas av sekretess behöver offentliggöras. Inom Regeringskansliet pågår därför ett arbete som ska leda till förslag som ökar möjligheterna för statsmakterna att styra över materielförsörjningsprocessen och ökar spårbarheten mellan uppgifter, förmåga samt materielförsörjning. Regeringen avser således återkomma till riksdagen i denna fråga. Det omplaneringsbehov som följer av de förändringar av inriktningen för materielförsörjningen innebär dock att förslaget till ram för Försvarsmaktens beställningsbemyndigande i föreliggande proposition kan komma att behöva omprövas. Regeringen avser således om nödvändigt återkomma med en mer preciserad beräkning.

I betänknade 2006/07:FöU1 ansåg utskottet att regeringen bör fortsätta sitt arbete med att skapa en tydligare *anslagsstruktur* med fler anslag än för närvarande för att möjliggöra för utskottet att bättre ta ställning till på vilket sätt medlen inom det militära försvaret ska användas. Regeringen överväger för närvarande om och i så fall hur en sådan anslagsstruktur

bättre skulle kunna anpassas till den befintliga verksamhetsstrukturen. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med sina ställningstaganden i denna fråga.

Utskottets ställningstagande

Besparingar i staber och förvaltningar

Utskottet tillstyrkte i betänkande 2005/06:FöU11 Reformerad styrning och förvaltning för försvaret att kraftfulla åtgärder vidtas för att genomföra besparingar inom stabs- och förvaltningsverksamheten och att resurser överförs till den kärnverksamhet som genomförs vid armé-, marin- och flygförbanden samt för fredsfrämjande verksamhet.

Utskottet utgick från att regeringen med kraft driver arbetet så att besparingsprogrammet på ca 2 miljarder kronor till 2008 kan genomföras.

I försvarsutskottets budgetbetänkande för 2007 (bet. 2006/07:FöU1) begärde utskottet att regeringen skulle återkomma senast i budgetpropositionen för år 2008 med en samlad redogörelse för hur besparingarna de facto fallit ut område för område samt en bedömning av när sparmålen nås.

Regeringen hänvisar nu i budgetpropositionen för 2008 bl.a. till en utredning av statskontoret som säger att de hittills redovisade resultaten tyder på att Försvarsmakten och de berörda myndigheterna i betydande utsträckning har svarat upp mot ställda krav på erforderliga kostnadsreduktioner.

Utskottet kommer att fortsätta att följa hur sparmålet på 2 miljarder kronor inom staber och förvaltningar uppnås. Regeringen bör därför i budgetpropositionen för 2009 i en sammanställning redovisa hur besparingarna skett vid

- Högkvarteret inklusive den militära underrättelsetjänsten
- Totalförsvarets forskningsinstitut
- Försvarets radioanstalt
- Fortifikationsverket
- Totalförsvarets pliktverk
- Försvarshögskolan
- Försvarets materielverk och
- Försvarsmaktens logistik.

Riksdagens styrning och finansmakt

Riksdagens finansmakt regleras i regeringsformen. Riksdagen bestämmer hur statens medel ska användas (RF 1 kap. 4 §). Statens medel får inte användas på annat sätt än riksdagen bestämt (RF 9 kap. 4 §). Riksdagen anvisar anslag till angivna ändamål (RF 9 kap. 3 §).

Försvars- och finansutskotten har vid *en lång rad tillfällen uttalat* sig om hur riksdagens möjligheter att utöva sin finansmakt ska kunna förbättras. Det har bl.a. skett i

- försvarsutskottets betänkande 1994/95:FöU4 Försvarspolitiken 1995/96,
- försvarsutskottets betänkande 1996/97:FöU4 Styrning och uppföljning av totalförsvaret,
- försvarsutskottets yttrande 2002/03:FöU1y Ramar för utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet,
- finansutskottets betänkande 2002/03:FiU2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning,
- försvarsutskottets yttrande 2002/03:FöU3y Styrning av försvarets fastigheter och anläggningar,
- finansutskottets betänkande 2002/03:FiU14 Styrning av försvarets fastigheter och anläggningar,
- försvarsutskottets yttrande 2003/04:FöU2y Tilläggsbudget för år 2003,
- finansutskottets betänkande 2003/04:FiU11 Tilläggsbudget 2 för budgetåret 2003,
- försvarsutskottets betänkande 2003/04:FöU3 Riksdagens revisorers förslag angående Försvarsmaktens arbetsgivarpolitik och vissa personalfrågor i försvaret,
- försvarsutskottets betänkande 2003/04:FöU5 Försvarsmaktens förbandsutveckling m.m.,
- försvarsutskottets betänkande 2003/04:FöU6 Styrningen av det militära försvaret,
- försvarsutskottets betänkande 2005/06:FöU1 Försvar samt beredskap mot sårbarhet – budgetåret 2006 och
- försvarsutskottets betänkande 2005/06:FöU11 Reformerad styrning och förvaltning för försvaret.

Riksdagen har tillkännagivit för regeringen som sin mening vad

- finansutskottet anför om en utredning för att analysera styr- och finansieringsformerna i försvaret (bet. 2002/03:FiU14, rskr. 2002/03:137),
- finansutskottet anför om en utredning för att analysera styr- och finansieringsformerna i försvaret (bet. 2003/04:FiU11, rskr. 2003/04:47) och
- försvarsutskottet anför om mål, kostnader, anslag och resultat (bet. 2003/04:FöU6, rskr. 2003/04:194).

Utskottet tog i betänkande 2006/07:FöU1 Försvar samt beredskap mot sårbarhet – budgetåret 2007 än en gång upp frågan. Utskottet ansåg att regeringen borde fortsätta sitt arbete med att skapa en tydligare anslagsstruktur med fler anslag än för närvarande för att möjliggöra för utskottet att bättre ta ställning till på vilket sätt medlen inom det militära försvaret ska användas. *Regeringen* borde enligt utskottet i *budgetpropositionen för år 2008 återkomma* med en redovisning av det arbete som bedrivits med att utveckla styrformerna i olika avseenden inklusive framtagning av en anslagsstruktur med fler anslag och lämna de eventuella förslag som riksdagen kan behöva ta ställning till med anledning av detta.

Regeringen återkommer nu i budgetpropositionen för 2008 och säger med hänvisning till utskottets uttalande att: ”Regeringen överväger för närvarande om och i så fall hur en sådan anslagsstruktur bättre skulle kunna anpassas till den befintliga verksamhetsstrukturen. Regeringen avser återkomma till riksdagen med sina ställningstaganden i denna fråga.”

Utskottet förutsätter att regeringen senast i budgetpropositionen för 2009 lämnar förslag till en förbättrad anslagsstruktur som utskottet vid flera tillfällen begärt. Utgångspunkt för en tydligare anslagsstruktur ska vara att Försvarsmaktens utgifter delas upp på fler anslag än i den nuvarande budgetpropositionen. Under anslagen ska tydligare än för närvarande framgå för vilka ändamål utgifterna avses, t.ex. förbandsverksamhet, materielunderhåll, materielanskaffning och forskning. Det bör finnas ett särskilt anslag för Försvarsmaktens internationella truppinsatser. Riksdagen bör *tillkännage* för regeringen som sin mening vad utskottet anför om *Försvarsmaktens anslagsstruktur*.

Politikområdet Försvar – resultatbedömning och inriktning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om
- insatsorganisationen
- aspirantskolor
- befälsordningen
- delegationen för militärhistorisk forskning.

Riksrevisionens redogörelse om Försvarsmaktens logistik läggs till handlingarna.

Riksdagen avslår motionerna.

Jämför reservationerna 3 (mp), 4 (s), 5 (s) och 8 (s).

Propositionen

Utlandsstyrkan

Regeringens bedömer att Försvarsmakten bör ha ett system för förbandsrotation för utlandsstyrkan som är både ändamålsenligt och flexibelt. Försvarsmakten bör se över det nuvarande systemet för rotation av förband i utlandsstyrkan.

Insatsorganisationen

Regeringens förslag: Insatsorganisationen ska i huvudsak bestå av följande förband 2010.

Tabell Insatsorganisationens utveckling

Förbandstyp	2008	Registeranmälningar 2008 (beredskap)	Komponenter till NBG	2010
Högkvarter med stabsförband	1			1
FHQ med stabsförband	1	R_{360}	ingår	1
Stridsgruppsstaber med stabsförband	3			3
Taktisk sambandsbataljon	1			1
Specialförband	2	1 förband (R_{30})		2
Telekrigsbataljon	1		tropp	1
Operativ ledningsteknisk bataljon	1			1
Informationsbataljon	utv. av. 1			utv. av. 1
Underrättelsebataljon	1			1
Sjöinformationsbataljon	1			1
Teknisk bataljon	1			1
Jägarbataljon	1	1 pluton (R_{30})	pluton	1
Säkerhetsbataljon	2			2
Mekaniserad bataljon	8	2 bataljoner + 2 kompanier (R_{30}/R_{90})	del av bataljon	8
Luftburen bataljon	1		kompani	1
Artilleribataljon 77 B	1		artlok enhet	1
Artilleribataljon 2011	utv. av. 1			utv. av. 1
Luftvärnsbataljon	3	1 pluton (R_{90})	kompani	3
Ingenjörbataljon	2	1 kompani (R_{30})	kompani	2
Förbindelsebataljon	1			1
Underhållsbataljon	2		kompani	1
CBRN-kompani	1	1 insatsstyrka (R_{30})	grupp	1
Hemvärnsbataljon	60			60
Ubåt	4	1 ubåt + stödenhet (R_{30})		4
Ytstridsfartyg	6	2 ytstridsfartyg + stödfartyg (R_{30})		7
Minröjnings-/röjdykarfartyg	9	2 minröjningsfartyg + stödfartyg (R_{30})		9
Amfibiebataljon	1	1 förstärkt kompani (R_{30})		1
Marin basbataljon	1			1
Stridsflygdivision	4	1 stridsflygdiv. (R_{30})	del av division	4
Stridsledningsbataljon	1			1
Helikopterbataljon	1		del av bataljon	1

Förbandstyp	2008	Registeranmälningar 2008 (beredskap)	Komponenter till NBG	2010
Signalspaningsflygdivision S102B	1	1 flygplan (R_{30})		1
Transportflygdivision TP 84	1	1 förband (R_{30})	del av division	1
Flygbasbataljon	2	1 flygbasförband (R_{90})	flygplatsenhet	2

Förklaring till tabellen: Tabellen visar för varje förbandstyp hur många förband som ska ingå i insatsorganisationen. Vidare framgår anmälningar till internationella styrkeregister. Huvuddelen av förband som är avdelade till NBG tas ur registerförband.

Styrkeregister

Regeringen bedömer att ambitionerna för vår förmåga till internationella insatser, när det gäller såväl numerär som tillgänglighet och uthållighet, ska öka. Den totala sammansättningen av Sveriges anmälda förband i internationella styrkeregister bör vara sådan att den medger det mest effektiva sättet att bidra i internationella insatser på kort och medellång sikt. Anmälda bidrag och dessas beredskapstider bör kontinuerligt omprövas.

Grundorganisation

Regeringens bedömer att det bör vara Försvarsmakten som bestämmer Fjärde sjöstridsflottiljens lokalisering inom Haninge kommun.

Regeringens bedömer vidare att delar av Försvarsmaktens museiverksamhet bör föras över till verksamheter under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Totalförsvarsplikt

Regeringen föreslår att Försvarsmakten ska ges möjlighet att införa aspirantskolor för militär grundutbildning som inte sker enligt lagen (1995:1809) om totalförsvarsplikt.

Regeringens avser att tillsätta en utredning för att överväga vilka åtgärder som är nödvändiga i fråga om soldatförsörjningen mot bakgrund av utvecklingen inom Försvarsmakten.

Den webbaserade lämplighetsundersökning som för männens del föregår mönstringen bör fr.o.m. 2008 sändas ut även till alla kvinnor i åldersklassen.

De ekonomiska förmånerna för totalförsvarspliktiga bör förbättras.

Rådet för rättssäkerhet och personalvård för totalförsvarspliktiga inom Styrelsen för psykologiskt försvar bör avvecklas.

Anställda soldater

Regeringens bedömer att förutsättningarna för försörjningen med anställd personal på soldatnivå bör stärkas genom bl.a. förbättrade möjligheter till längre anställningstider i tidsbegränsad anställning. Personalens anställningsvillkor och uppgifter bör utgå från de krav på beredskap, uthållighet, kompetens, samträning och kostnadseffektivitet som regeringen ställer på insatsorganisationen. Under de perioder då personalen inte tjänstgör utom-

lands bör det vara möjligt för Försvarsmakten att nyttja personalen för andra ändamål. Utformningen av anställningsvillkoren bör alltjämt vara en fråga för parterna på det statliga avtalsområdet.

Anställningsformer för officerare

Regeringen bedömer att de naturliga avgångarna långsiktigt leder till en godtagbar åldersstruktur i officerskåren. De nuvarande åldersstrukturproblemen bör åtgärdas. Anställningsformerna för officerare bör alltjämt vara en fråga för parterna på det statliga avtalsområdet.

Befälsordningen

Regeringen föreslår att det generella kravet på grundläggande behörighet för högskolestudier främst ska tillämpas för dem som genomgår den treåriga utbildning som regeringen redovisade i propositionen om högskoleutbildning av officerare m.m. (prop. 2006/07:64).

Regeringen bedömer att principerna för försörjningen med officerare, den s.k. befälsordningen, bör ses över. Rekryteringsbasen för officersyrket bör breddas.

Materiel och anläggningar

Regeringens bedömer att materielförsörjningen bör utvecklas och anpassas i takt med den förändring som Försvarsmakten i stort genomgår. Materielförsörjningen bör karakteriseras av en högre grad av flexibilitet och en lägre grad av långsiktiga ekonomiska bindningar och beroenden. Långsiktiga utvecklingssatsningar bör därför minska i omfattning. Ett fortsatt statligt engagemang i sådana satsningar är möjligt endast inom ett fåtal områden.

Statsmakternas påverkan i materielförsörjningens tidiga faser bör öka.

Civilplikt

Regeringens bedömer att utbildningen av civilpliktiga ska avvecklas under 2008. Det regelverk som reglerar civilplikt bör finnas kvar för det tillfälle beredskapshöjande åtgärder vidtas.

Delegationen för militärhistorisk forskning

Regeringen föreslår att främjandet av militärhistorisk forskning inte ska ske inom ramen för en av riksdagen inrättad delegation.

Riksrevisionens redogörelse om Försvarets logistik

Riksrevisionens styrelse har överlämnat redogörelsen (2006/07:RRS19) angående reformen av Försvarets logistik till riksdagen. Riksrevisionen har granskat Försvarsmaktens logistik (FMLOG). Granskningen inriktar sig på huruvida bildandet av FMLOG lett till sådana effektiviseringar och kost-

nadsreduceringar som förutsattes då den nya organisationen bildades genom ett riksdagsbeslut 2001. Resultatet av granskningen har redovisats i rapporten *Reformen av Försvarets logistik* (RiR 2006:29).

Styrelsen konstaterar att reformen hitintills inte har genomförts fullt ut. Styrelsen anser att det är av stor vikt att de brister som belysts i granskningsrapporten åtgärdas så att kostnadseffektiviteten för försvarets logistik kan öka ytterligare och att FMLOG kan anpassas till de krav som det nya försvaret ställer.

Motionerna

Mona Sahlin m.fl. (s) framhåller i *partimotion 2007/08:Fi277* att Socialdemokraterna menar att den omställning av det svenska försvaret, som beslutades om i samband med 2004 års försvarsbeslut, ska fullföljas. Det svenska försvaret ska organiseras med utgångspunkt i svenska behov och kunna delta i internationella insatser. På så sätt bidrar vi till fred och säkerhet globalt – samtidigt som vi stärker vår egen och Europas säkerhet. Socialdemokraterna ställer sig bakom en utredning som ska se över Försvarsmaktens personalförsörjning (*yrkande 38*). Frågan om aspirantskolor (*yrkande 39*) och ändrade krav för viss officersutbildning (*yrkande 40*) föregår utredningen och bör i stället ingå i densamma.

Anders Karlsson m.fl. (s) framför i *kommittémotion 2007/08:Fö261* liknande synpunkter om *aspirantskolor* och förändrad *officersutbildning* (*yrkande 5*). Försvarsmakten måste intensifiera arbetet med att stödja *karriärväxling för officerare* och detta arbete bör utvärderas (*yrkande 4*). Både ur ett långsiktigt strategiskt säkerhetspolitiskt och ur ett industripolitiskt perspektiv tjänar Sverige på att ha en internationellt konkurrenskraftig försvarsindustri (*yrkande 15*). Regeringen bör skyndsamt ta fram en *nationell strategi* och styrmodell för att koordinera och inrikta industrins satsning på forskning och utveckling inom försvarsområdet (*yrkande 17*).

Peter Rådberg m.fl. (mp) anser i *kommittémotion 2007/08:Fö265* att den framtida *insatsorganisationens utformning* leder till färre soldater och anställda samt en reducering av materielanskaffningen (*yrkande 6*). Sverige bör ha möjlighet att ständigt bidra med en *styrka på* omkring *2 000* kvinnor och män i internationella insatser (*yrkande 7*). *Arméns grundorganisation* bör koncentreras till sex förband (*yrkande 8*). *Antalet JAS-plan* i aktiv tjänst bör minskas från 100 till knappt 70 och *antalet flygflottiljer* reduceras från i dag 3 till 2 (*yrkande 10*). *Antalet ubåtar* i aktiv tjänst bör reduceras från fyra till tre år 2008 (*yrkande 14*). Senast 2010 bör *ubåtsvapnet* vara helt avvecklat (*yrkande 15*). De marina stridskrafterna bör koncentreras till *en huvudbas* (*yrkande 16*).

Christin Hagberg (s) föreslår i *motion 2007/08:Fö209* att Sverige bör ta fram en *nationell strategi* och styrmodell för att koordinera och inrikta industrins satsning på forskning och utveckling på försvarsområdet.

Lars Hjälmered och Anders Hansson (m) förslår i *motion 2007/08:Fö240* en fortsatt omstöpning av Försvarsmaktens logistik genom en större inblandning av externa aktörer.

Alf Svensson (kd) anser i *motion 2007/08:Fö229* att det ska satsas på en utveckling av den svenska marina nischen med dess unika kompetens om ubåtar, kustkorvetter och minröjning.

Utskottets ställningstagande

Insatsorganisationen m.m.

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner inriktningen för *insatsorganisationens* utformning för 2010.

Utskottet kan konstatera att regeringens förslag till insatsorganisation i huvudsak har samma utformning och inriktning som den som riksdagen tidigare godkänt i det försvarspolitiska beslutet för 2005–2007. Utskottet delar regeringens uppfattning att inom ramen för insatsorganisationen effekten och förmågan till fredsfrämjande internationella insatser ska öka.

I motion 2007/08:Fö265 föreslås förutom ändringar av insatsorganisationens utformning och inriktning också ändringar i den med insatsorganisationen sammanhängande fredsorganisationen som riksdagen beslutade om år 2004. Någon förändring av fredsorganisationen är enligt utskottet inte aktuell för närvarande.

Utskottet tillstyrker således regeringens förslag till *insatsorganisation* och *avstyrker* motion 2007/08:Fö265 av Peter Rådberg m.fl. (mp) yrkandena 6–8, 10 och 14–16.

Aspirantskolor

Regeringen föreslår att Försvarsmakten ska få införa *aspirantskolor* för militär grundutbildning.

Utskottet delar regeringens bedömning om behovet av att bredda rekryteringsbasen för officersutbildningen och att Försvarsmakten ska få möjlighet att göra detta genom att inrätta *aspirantskolor*.

Utskottet anser alltså att regeringens förslag om *aspirantskolor* ska *bifallas* och att motion 2007/08:Fi277 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkande 39 och motion 2007/08:Fö261 av Anders Karlsson m.fl. (s) yrkande 5 i denna del ska avslås.

Befälsordningen

Regeringen föreslår att behörighetskraven till en del av *officersutbildningen* ska kunna ändras.

Utskottet framhöll i betänkande 2005/06:FöU5 Vissa personalfrågor i Försvarsmakten att den översyn av personalförsörjningssystemet som då genomfördes av Försvarsmakten var mycket viktig och utgick från att regeringen återkommer med en redovisning av arbetet med detta. Regeringen

anmäler nu i budgetpropositionen att man bedömer att det är nödvändigt att bredda rekryteringsbasen för den anställda befälskåren. Det nuvarande, generella kravet på grundläggande behörighet för högskolestudier utesluter personer som på andra meriter har goda förutsättningar för yrket. Utskottet delar regeringens uppfattning att det finns skäl för att också kunna rekrytera personer som har en mer yrkesinriktad erfarenhet eller utbildning. Kravet på grundläggande behörighet för högskolestudier bör därför enligt utskottet bara tillämpas för dem som genomgår den treåriga officersutbildningen. Genom att utskottet biträder regeringens förslag när det gäller aspirantskolor och förkunskaper för officersutbildning finns enligt utskottet en god grund för regeringen att fullfölja reformeringen av befälsordningen. Utskottet anser att ett tvåbefälssystem bör införas. När regeringen har beslutat hur det nya tvåbefälssystemet ska vara utformat ska regeringen informera riksdagen i frågan.

Utskottet tillstyrker mot den bakgrunden regeringens förslag om ändringar i kraven på *officersutbildningen* och *avstyrker* motionerna 2007/08: Fi277 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkandena 38 och 40 samt 2007/08:Fö261 av Anders Karlsson m.fl. (s) yrkandena 4 och 5 i denna del.

Militärhistorisk forskning

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag att främjandet av *militärhistorisk forskning* inte ska ske inom ramen för en av riksdagen inrättad delegation.

Försvarsindustristrategi

I några motioner tas frågor om *försvarsindustristrategier* upp.

Regeringen redovisar i budgetpropositionen att Försvarsdepartementet leder ett arbete med att ta fram en försvarsindustristrategi. Utskottet anser att en viktig del i en sådan strategi är att såväl utveckling av nya materielprojekt som direktanskaffning sker i internationell konkurrens där svensk försvarsindustri ges möjlighet att lämna offerter. När ett underlag tagits fram utgår utskottet från att regeringen återkommer med förslag till utvecklings- och anskaffningsbeslut som behöver underställas riksdagen.

Utskottet utgår vidare från att frågor som väckts i de olika motionerna kommer att övervägas vid detta arbete varför motionerna 2007/08:Fö209 av Christin Hagberg (s), 2007/08:Fö229 av Alf Svensson (kd) och 2007/08: Fö261 av Anders Karlsson m.fl. (s) yrkandena 15 och 17 *avstyrks*.

Försvarsmaktens logistik

Riksrevisionens styrelse har överlämnat redogörelsen (2006/07:RRS19) till riksdagen om *Försvarsmaktens logistik* (FMLOG).

Utskottet konstaterar att riksrevisionens redogörelse inte innehåller några förslag till riksdagen. Utskottet kan konstatera att FMLOG har en omfattande verksamhet med knappt 5 000 anställda och en budget på ca

5 miljarder kronor. Det är därför enligt utskottet viktigt att den formering av logistikområdet som skedde genom att FMLOG inrättades genom ett riksdagsbeslut 2001 leder till effektiviseringar och besparingar. Regeringen har beslutat att Försvarsmakten ska lämna en preliminär analys med anledning av Riksrevisionens granskning av FMLOG och därefter i budgetunderlaget för 2009 redovisa vilka åtgärder man vidtagit. Utskottet avser att fortsätta att följa hur arbetet med att effektivisera FMLOG fortsätter. Regeringen bör återkomma i budgetpropositionen för 2009 med en sådan redovisning.

Utskottet föreslår att Riksrevisionens redogörelse läggs till handlingarna. Motion 2007/08:Fö240 av Lars Hjälmered och Anders Hansson (båda m) bör avslås.

Budget för politikområdet Försvar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om
- beredskapskredit
- anslagsbelopp
- investeringsplan för Försvarsmakten
- bemyndigande för anslag 6:2
- anskaffning av materielobjekt
- kredit för Försvarets materielverk

Riksdagen avslår motionerna.

Jämför reservationerna 6 (s) och 7 (mp).

Propositionen

Beredskapskredit

Regeringens föreslår att regeringen bemyndigas att för 2008 utnyttja en kredit på högst 40 000 000 000 kr i Riksgäldskontoret om krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden föreligger.

Anslag 6:1 Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.

Regeringen föreslår ett anslag på 20 413 323 000 kr.

Anslag 6:2 Materiel och anläggningar

Regeringen föreslår ett anslag på 17 222 697 000 kr.

Regeringen föreslår vidare att förslaget till investeringsplan för Försvarsmakten 2008–2010 godkänns.

Regeringen föreslår också att regeringen bemyndigas att under 2008 för ramanslag 6.2 Materiel och anläggningar besluta om beställningar av materiel och anläggningar som inklusive tidigare gjorda beställningar medför behov av framtida anslag på högst 40 540 000 000 kr efter 2008.

Regeringen föreslår dessutom att riksdagen godkänner att regeringen under 2008 får besluta om utveckling och anskaffning av två materielsystem och i övrigt får fatta nödvändiga beslut beroende på oförutsedda förändrade förutsättningar:

- Stridsledningssystem (GC2F)
- Taktisk obemannad flygfarkost (TUAV)

Stridsledningssystem (GC2F) är ett interoperabelt stridsledningssystem för flyg- och sjöstridsförband som kommer att ersätta det nuvarande stridsledningssystemet för luftstridskrafterna (STRIC). Systemet avses utgöra en del i det nätverksbaserade försvaret vilket bl.a. innebär att det ska kunna leda och samverka med såväl nationella som internationella luft- sjö- och markstridsförband via interoperabla gränsytor.

Förmågan till underrättelseinhämtning utvecklas inom underrättelsebataljonen genom att leveranser av en ny *taktisk obemannad flygfarkost (TUAV)* påbörjas. Inriktningen är att systemet ska anskaffas i konkurrens.

Regeringen redovisar att man kommer att genomföra besparingar när det gäller vissa materielprojekt. Dessa åtgärder ger tillsammans med en generell besparing en sänkning av anslaget med 350 miljoner kronor 2008, 620 miljoner kronor 2009 och 980 miljoner kronor 2010. Sverige ska inte delta i studier och utveckling av en lätt attackrobot (MRCM). Det ska ske en analys av försvarets luftvärnsförmåga. I avvaktan på det ska luftvärnsroboten BAMSE inte tillföras förbanden. En fortsatt nationell utveckling av ytstridsfartyg ska inte ske. Projektet Torped, Mina, Sensor (TMS) ska avbrytas.

Anslag 6:3 Forskning och teknikutveckling

Regeringen föreslår ett anslag på 1 048 242 000 kr.

Anslag 6:4 Totalförsvarets pliktverk

Regeringen föreslår ett anslag på 168 489 000 kr.

Anslag 6:5 Officersutbildning m.m.

Regeringen föreslår ett anslag på 139 176 000 kr.

Anslaget hette tidigare Försvarshögskolan.

Anslag 6:6 Försvarets radioanstalt

Regeringen föreslår ett anslag på 562 459 000 kr.

Anslag 6:7 Totalförsvarets forskningsinstitut

Regeringen föreslår ett anslag på 61 971 000 kr.

Anslag 6:8 Stöd till frivilliga försvarsorganisationer

Regeringen föreslår ett anslag på 68 211 000 kr.

Anslag 6:9 Nämnder m.m.

Regeringen föreslår ett anslag på 5 901 000 kr.

Försvarets materielverk

Regeringen föreslår att regeringen bemyndigas att för 2008 låta Försvarets materielverk disponera en kredit i Riksgäldskontoret på högst 21 500 000 000 kr för att tillgodose behovet av rörelsekapital.

Anslag 6:10 Internationella materielsamarbeten, industrifrågor och exportstöd

Regeringen föreslår ett anslag på 103 609 000 kr.

Motionerna

Mona Sahlin m.fl. (s) avvisar i *partimotion 2007/08:Fi277* regeringens förslag till besparingar av vissa utpekade materielprojekt (*yrkande 42*). Kostnaden för inköp av *JAS 39 Gripen* kommer att falla kraftigt under de kommande åren när de sista JAS-flygplanen levereras, vilket gör det möjligt att minska materielanslaget utan att det påverkar flygvapnets förmåga. Detta står inte i strid med behovet av en säkerhetspolitisk bedömning, som fallet är med de av regeringen utpekade materielprojekten. Socialdemokraterna menar därför att det är möjligt att 2009 minska anslaget med 3 miljarder kronor och med 4,5 miljarder kronor 2010 (*yrkande 43*). Riksdagen föreslås godkänna investeringsplanen för Försvarsmakten för 2008–2010 i enlighet med vad som anförs i motionen (*yrkande 41*).

Anders Karlsson m.fl. (s) framför i *kommittémotion 2007/08:Fö261* (*yrkande 16*) liknande motiv för att motsätta sig regeringens besparingar för vissa materielprojekt.

Anders Karlsson m.fl. (s) menar i *kommittémotion 2007/08:Fö262* (*i denna del*) att strategin för den framtida materielförsörjningen måste baseras på en säkerhetspolitisk analys. Socialdemokraterna avvisar besparingar inom de materielprojekt som regeringen pekat ut utan någon sådan analys. Socialdemokraterna föreslår därför att *Försvarsmaktens anslag* ska *öka* med *350 000 000* kr för 2008 jämfört med regeringens förslag. Den säkerhetspolitiska rapporten från Försvarsberedningen och Försvarsmaktens perspektivplanering bör bl.a. inväntas innan ställning tas till behovet av försvarsmateriel. Anslaget för försvarsmateriel kommer dock att påverkas då kostnaderna för JAS 39 Gripen faller kraftigt de närmaste åren.

Lars Ohly m.fl. (v) anser i *partimotion 2007/08:Fö233 yrkande 1 (i denna del)* att Sverige bör avveckla vårt EU-styrda samarbete i Nordic Battle Group (NBG) samt dra tillbaka trupperna från Afghanistan. Vänsterpartiet föreslår en nedskärning under anslag 6:1 på 900 miljoner kronor 2008 samt en nedskärning på 900 miljoner kronor plus regeringens föreslagna ökning 2009 och 2010.

Vänsterpartiet motsätter sig regeringens förslag om aspirantskolor och avveckling av civilplikten och föreslår i stället en satsning på 300 miljoner kronor 2009 och lika mycket 2010 för att kunna kvalitetsutveckla och utöka antalet värnpliktiga och civilpliktiga.

Vänsterpartiet föreslår en omfördelning inom anslag 6:1 på 50 miljoner kronor från ovan angivna besparing till det pågående arbete mot diskriminering på grund av kön, sexuell läggning, könsidentitet och etnicitet inom Försvarsmakten.

Vänsterpartiet gör bedömningen att Försvarsmaktens materielbudget under anslag 6:2 kan minska med 3 miljarder kronor. Eftersom de specificerade kostnaderna för försvarsmateriel är hemligstämplade är det omöjligt att komma med några exakta siffror här. Vänsterpartiet motsätter sig dock investeringar i Taktisk obemannad flygfarkost (GC2F) och JAS 39 Gripen version C/D. Inom anslag 6:2 finansieras även säkerhetsfrämjande internationellt samarbete samt främjande av svensk försvarsindustriexport. Vänsterpartiet motsätter sig även finansieringen av dessa områden.

Vänsterpartiet föreslår en omfördelning inom statsbudgeten på 500 miljoner kronor från anslag 6.3 till utgiftsområde 16, Utbildning och universitetsforskning, för civil forskning och utbildning.

Vänsterpartiet vill utöka antalet värnpliktiga. Därför bör Pliktverket kompenseras med 2 miljoner kronor för den låga löneomräkningen så att det är möjligt att behålla all personal.

Vänsterpartiet förslår en besparing under anslag 6:7 med 20 miljoner kronor för deltagande i försvarsindustrins exportverksamhet.

Vänsterpartiet föreslår en nedskärning på 25 miljoner kronor av anslaget 6:10 för stöd till vapenexport.

Vänsterpartiet anser vidare (*yrkande 2*) att det ska vara möjligt att härleda utgiftsposter inom utgiftsområde 6 både när det gäller kostnader och när i tiden olika investeringar ska finansieras.

Peter Rådberg m.fl. (mp) anser i *kommittémotion 2007/08:Fö265* att flera *materielprojekt* bör stoppas eller bantas (*yrkande 12*). Miljöpartiet säger nej till att uppgradera äldre *JAS 39 Gripen-plan* till modernaste modell (*yrkande 11*) och att bestycka våra kustkorvetter med luftvärnsrobotar (*yrkande 13*). Det kan inte bli fråga om att regeringen kan fatta nödvändiga beslut om materielprojekt beroende på *oförutsedda förutsättningar* som man begärt. I stället måste regeringen återkomma till riksdagen med sådana förändringar gentemot redan redovisade projekt och fattade beslut (*yrkande 17*). Regeringen måste också återkomma med en *förbättrad redovisning* till riksdagen om *materielförsörjningsprocessen* inför kommande

budgetproposition (*yrkande 18*). Riksdagen bör *anvisa* 300 miljoner kronor mindre för anslag 6:1, 200 miljoner kronor mindre för anslag 6:2 och 50 miljoner kronor mindre för anslag 6:3 än regeringen föreslår för år 2008 (*yrkande 19 i denna del*). Ett kostnadseffektivt försvar kostar på fem till sju års sikt ca 10 miljarder kronor mindre än dagens 39 miljarder kronor och uppfyller samtidigt riksdagens ambition om internationella åtaganden (*yrkande 20*). Miljöpartiet föreslår reduceringar i förslaget till *investeringsplan* för Försvarsmakten för 2008–2010 (*yrkande 21*). Med hänsyn till att Miljöpartiet föreslår snabbare skarpa utgiftsminskningar på materielanslaget de närmaste åren bör bemyndigandet för anslag 6:2 begränsas till 38 000 miljoner kronor (*yrkande 22*). Uppgiften att avveckla alla överflödiga delar av det nuvarande försvaret bör uppdras åt en separat organisation, ett försvarets ”*Securum*” (*yrkande 5*).

Sonia Karlsson (s) föreslår i *motion 2007/08:Fö214* att utvecklingen av materielprojektet Torped, Mina, Sensor (TMS) vid Saab Underwater Systems i Motala ska fortsätta.

Kerstin Haglö och Jan Björkman (s) föreslår i *motion 2007/08:Fö219* att regeringen inte bör fatta några beslut som ändrar den inriktning som antogs i försvarsbeslutet 2004 innan den studie kring hur kompetensen inom sjöstrids- och undervattenssystem i grunda vatten kan säkerställas (*yrkande 1*). De anser också att Sveriges engagemang i utvecklandet av ett nytt ytstridsfartyg fortsätter och utvecklas (*yrkande 2*).

Björn Leivik (m) menar i *motion 2007/08:Fö242* att det bör ske en tydlig och djupgående dialog mellan den politiska nivån, Försvarsmakten och industrin innan beslut tas om radikala förändringar av materielförsörjningen.

Kerstin Haglö och Jan Björkman (s) anser i *motion 2007/08:Fö256* att utveckling av nästa generations ubåt bör fortsätta.

Utskottets ställningstagande

Regeringen föreslår att utgiftsområde 6 ska minskas med *350 miljoner kronor* för 2008 jämfört med 2007 genom en generell besparing och besparingar på vissa materielprojekt. Enligt regeringen bör därför Försvarsmaktens anslag för materielanskaffning minska med 350 miljoner kronor. De materielprojekt som regeringen anser bör beröras av utgiftsminskningarna är lätt attackrobot (MRCM), luftvärnsroboten BAMSE, ett nytt ytstridsfartyg, och undervattensprojektet Torped, Mina, Sensor (TMS).

Försvarsutskottet har i yttrande till finansutskottet (2007/08:FöU1y) tillstyrkt regeringens förslag till den minskade utgiftsramen för 2008. Utskottet har vidare i yttrandet ställt sig bakom vad regeringen anför om en förändrad materielförsörjningsprocess.

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner att regeringen under 2008 får besluta om utveckling och anskaffning av vissa angivna materielsystem och i övrigt får fatta nödvändiga beslut beroende på oförutsedda förändrade förutsättningar. De materielsystem som regeringen föreslår är stridsledningssystemet (GC2F) och en taktisk obemannad flygfarkost (TUAV).

Försvarsutskottet framhöll i förra årets budgetbetänkande (bet. 2006/07: FöU1) att det är angeläget med en fördjupad och samlad redovisning för riksdagen av arbetet med utvecklingen av olika ledningssystem. *Riksdagen* tillkännagav för regeringen som sin mening vad utskottet anfört. Regeringen anmäler nu i budgetpropositionen att man avser att återkomma med en sådan redovisning av ledningssystemen under 2008. *Utskottet* kan konstatera att både GC2F och TUAV är komponenter i ledningssystem varför de bör finnas med i denna redovisning. Vad avser regeringens begäran att i övrigt få fatta nödvändiga beslut beroende på oförutsedda förändrade förutsättningar understryker utskottet på nytt vikten av att alla stora materielinvesteringar underställs riksdagens prövning.

Försvarsutskottet har vid olika tillfällen framhållit att riksdagens inflytande över materielanskaffningen måste öka. Det har skett i betänkandena 1994/95:FöU4, 1996/97:FöU4, 2001/02:FöU11 2003/04:FöU6, 2004/05: FöU4, 2005/06:FöU1 och 2006/07:FöU1. Regeringen framhåller i budgetpropositionen att man delar utskottets uppfattning att ett tydligare beslutsunderlag bör utarbetas för riksdagen och att detta kan ske utan att uppgifter som omfattas av sekretess behöver offentliggöras. Utskottet erinrar om att regeringen tidigare redovisade för riksdagen öppet i budgetpropositionen kostnaderna för större materielprojekt i s.k. objektsramar. Syftet med objektsramarna var att förbättra styrning och uppföljning av materielförsörjningen för större materielinvesteringar.

Utskottet framhöll i betänkande 2005/06:FöU1 följande om objektsramar:

> Det nuvarande systemet med s.k. objektsramar har varit informativt och ändamålsenligt men bör utvecklas genom att riksdagen informeras om vilka objekt som ingår i bemyndiganderamen för materiel, anläggningar, forskning och teknikutveckling så att det blir jämförbarhet mellan bemyndiganderam och anslag.

Utskottet förutsätter som framhållits ett antal gånger att regeringen underställer riksdagen alla större materielprojekt för godkännande. Utskottet förutsätter att regeringen återkommer senast i nästa års budgetproposition med en ytterligare utvecklad materielredovisning.

Med vad utskottet anfört *tillstyrks* regeringens förslag om beredskapskredit, anslagsbelopp, investeringsplan för Försvarsmakten, bemyndigande för anslag 6:2, anskaffning av materielobjekt och kredit för Försvarets materielverk. Motion *2007/08:Fi277* av Mona Sahlin m.fl. (s) *yrkandena 41–43,* motion *2007/08:Fö261* av Anders Karlsson m.fl. (s) *yrkande 16,* motion *2007/08:Fö262* (*i denna del*) av Anders Karlsson m.fl. (s), motion *2007/08: Fö233* av Lars Ohly m.fl. (v) *yrkandena 1 (i denna del)* och *2,* motion *2007/08:Fö265* av Peter Rådberg m.fl. (mp) *yrkandena 5, 11–13, 17, 18,*

19 (i denna del) och 20–22, motion *2007/08:Fö214* av Sonia Karlsson (s), motion *2007/08:Fö219* av Kerstin Haglö och Jan Björkman (s) *yrkandena 1 och 2*, motion *2007/08:Fö242* av Björn Leivik (m) samt motion *2007/08: Fö256* av Kerstin Haglö och Jan Björkman (s) *avstyrks*.

Politikområdet Samhällets krisberedskap – inriktning

Propositionen

Regeringen anser att en ny samlad myndighet mot olyckor och kriser bör inrättas den 1 januari 2009. Detta bör medföra en kostnadseffektivisering.

Den nya myndigheten bör vara en pådrivande kraft, stödja andra aktörer på området samt samordna, utveckla och följa upp arbetet med samhällets krisberedskap. En viktig roll för myndigheten bör vara att arbeta med samordning över sektorsgränser och ansvarsområden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid olika tillfällen betonat vikten av att samhället ska ha en mycket god förmåga till krishantering. Regeringen bedömer att en ny myndighet inom detta område bör inrättas den 1 januari 2009. Utskottet kommer att ta ställning till regeringens förslag om detta när regeringen återkommer till riksdagen i frågan. Utskottet kommer samtidigt att ta ställning till motioner som lämnats om krisberedskapsfrågor under den allmänna motionstiden 2007.

Budget för politikområdet Samhällets krisberedskap

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om
- anslagsbelopp
- bemyndigande för anslag 7:2
- investeringsplan för Statens räddningsverk
- investeringsplan för krisberedskapen
- bemyndigande för krisberedskapen
- bemyndiganden för Statens räddningsverk och Socialstyrelsen
- avgifter för att skydda elektroniska kommunikationer
- avgifter för elberedskapen.

Riksdagen avslår motionen.

Propositionen

Anslag 7:1 Kustbevakningen

Regeringen föreslår ett anslag på 857 244 000 kr.

Regeringen föreslår vidare att förslaget till investeringsplan för Kustbevakningen för 2008–2010 godkänns.

Anslag 7:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor

Regeringen föreslår ett anslag på 39 850 000 kr.

Regeringen föreslår också att regeringen bemyndigas att under 2008 för ramanslag 7:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 25 000 000 kr efter 2008.

Anslag 7:3 Ersättning för räddningstjänst

Regeringen föreslår ett anslag på 21 080 000 kr.

Anslag 7:4 Samhällets skydd mot olyckor

Regeringen föreslår ett anslag på 669 002 000 kr.

Regeringen föreslår vidare att förslaget till investeringsplan för Statens räddningsverk för 2008–2010 godkänns.

Anslag 7:5 Krisberedskap

Regeringen föreslår ett anslag på 1 636 687 000 kr.

Regeringen föreslår vidare att förslaget till investeringsplan för krisberedskapen för 2008–2010 godkänns.

Regeringen föreslår också att regeringen bemyndigas att under 2008 för ramanslag 7:5 Krisberedskap besluta om avtal och beställningar av tjänster, utrustning och anläggningar för beredskapsåtgärder samt åtgärder för att hantera svåra påfrestningar på samhället i fred som, inklusive tidigare gjorda beställningar, medför utgifter på högst 665 000 000 kr efter 2008.

Regeringen föreslår dessutom att regeringen bemyndigas att för 2008 låta Statens räddningsverk disponera en låneram i Riksgäldskontoret för beredskapsinvesteringar på högst 660 000 000 kr och att regeringen bemyndigas att för 2008 låta Socialstyrelsen disponera en låneram i Riksgäldskontoret för beredskapsinvesteringar på högst 500 000 000 kr.

Regeringen föreslår att avgiftsuttaget för att finansiera åtgärder för att skydda elektroniska kommunikationer mot allvarliga hot och påfrestningar i fredstid som tas ut i enlighet med lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation fastställs till högst 100 000 000 kr under 2008.

Regeringen föreslår att avgiftsuttaget för elberedskapsavgiften, som tas ut i enlighet med elberedskapslagen (1997:288) för att finansiera beredskapsåtgärder som beslutas med stöd av nämnda lag, fastställs till högst 250 000 000 kr under 2008.

Anslag 7:6 Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet

Regeringen föreslår ett anslag på 147 000 000 kr.

Anslag 7:7 Krisberedskapsmyndigheten

Regeringen föreslår ett anslag på 164 732 000 kr.

Anslag 7:8 Styrelsen för psykologiskt försvar

Regeringen föreslår ett anslag på 30 723 000 kr.

Anslag 7:9 Ersättning till SOS Alarm AB för alarmeringstjänst enligt avtal

Regeringen föreslår ett anslag på 178 000 000 kr.

Motionen

Lars Ohly m.fl. (v) föreslår i *partimotion 2007/08:Fö233 yrkande 1 (delvis)* en kompensation på 11 miljoner kronor för den låga löneomräkningen för Kustbevakningen så att personalstyrkan kan behållas även fortsättningsvis. Även Krisberedskapsmyndigheten bör kompenseras för den låga löneomräkningen med 2 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslagsbelopp, bemyndigande för anslag 7:2, investeringsplan för Statens räddningsverk, investeringsplan för krisberedskapen, bemyndigande för krisberedskapen, bemyndigande för Statens räddningsverk, avgifter för att skydda elektroniska kommunikationer samt avgifter för elberedskapen. Utskottet avstyrker motion 2007/08: Fö233 yrkande 1 (delvis) av Lars Ohly m.fl. (v).

Budget för kärnteknisk säkerhet och strålningsskydd m.m.

Utskottets förslag i korthet
Riksdagen bifaller regeringens förslag om
– anslagsbelopp
– bemyndigande för anslag 34:1
– bemyndigande för anslag 34:3.

Propositionen

Anslag 34:1 Statens strålskyddsinstitut

Regeringen föreslår ett anslag på 122 624 000 kr.

Regeringen föreslår också att regeringen bemyndigas att under 2008 för ramanslag 34:1 Statens strålskyddsinstitut ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför framtida behov av anslag på högst 15 000 000 kr under 2009–2011.

Anslag 34:2 Statens kärnkraftinspektion: Förvaltningskostnader

Regeringen föreslår ett anslag på 102 780 000 kr.

Anslag 34:3 Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning

Regeringen föreslår ett anslag på 74 125 000 kr.

Regeringen föreslår också att regeringen bemyndigas att under 2008 för ramanslag 34:3 Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare åtaganden medför framtida behov av anslag på högst 42 000 000 kr under 2008–2010.

Anslag 39:1 Elsäkerhetsverket

Regeringen föreslår ett anslag på 42 585 000 kr.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslagsbelopp, bemyndigande för anslag 34:1 och bemyndigande för anslag 34:3.

Utskottet har erfarit att regeringen tillsatt en särskild utredare som ska förbereda och genomföra bildandet av en ny myndighet med samlat ansvar för strålskydd och kärnsäkerhet. Den nya myndigheten ska kunna inrättas den 1 juli 2008. Utskottet förutsätter att regeringen återkommer till riksdagen i denna fråga under 2008 bl.a. eftersom anslagen rimligen kommer att förändras på grund av omorganisationen.

Anslag inom utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet

Utskottets förslag i korthet
Riksdagen bifaller regeringens förslag (punkt 21) och anvisar anslag under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet enligt sammanställningen i bilaga 3 i detta betänkande.

Riksdagen avslår motionerna.

Jämför reservationerna 1 (v) och 2 (mp) samt särskilt yttrande (s).

Propositionen

Regeringen har i budgetpropositionen för 2008 volym 5 lämnat förslag till fördelning av anslag inom utgiftsområde 6 (punkt 21). Se också bilaga 2 i detta betänkande.

Motionerna

Anders Karlsson m.fl. (s) avvisar i *kommittémotion 2007/08:Fö262* (*i denna del*) regeringens neddragningar av materielanslaget och föreslår att riksdagen anvisar *350 000 000 kr mer än regeringen för 2008* enligt bilaga 2.

Lars Ohly m.fl. (v) föreslår i *partimotion 2007/08:Fö233 yrkande 1* (*i denna del*) att riksdagen anvisar anslagen under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet enligt uppställning i bilaga 4.

Peter Rådberg m.fl. (mp) föreslår i *kommittémotion 2007/08:Fö265 yrkande 19* (*i denna del*) att riksdagen anvisar reducerade anslag i förhållande till regeringens förslag under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet enligt uppställning i bilaga 4.

Utskottets ställningstagande

Under avsnitten om respektive anslag i detta betänkande redovisas regeringens och motionärernas förslag utförligare. Under avsnitten om anslagen redovisas också utskottets ställningstagande till förslagen.

Försvarsutskottet har yttrat sig (2007/08:FöU1y) till finansutskottet över budgetpropositionen för 2008 för utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet. I yttrandet har försvarsutskottet tillstyrkt regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 6 för 2008.

Mot bakgrund av vad utskottet anfört under avsnitten för respektive anslag och under förutsättning av riksdagens bifall till finansutskottets betänkande 2007/08:FiU1 Utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna *föreslår försvarsutskottet* att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområde

6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet i enlighet med bilaga 3 i detta betänkande samt avslår motion 2007/08:Fö262 (i denna del) av Anders Karlsson m.fl. (s), motion 2007/08:Fö233 yrkande 1 (i denna del) av Lars Ohly m.fl. (v) och motion 2007/08:Fö265 yrkande 19 (i denna del) av Peter Rådberg m.fl. (mp).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Budget för utgiftsområde 6, punkt 1 (v)

av Gunilla Wahlén (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen för 2008 anvisar anslagen under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet enligt bilaga 4 kolumnen (v) och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:1 utgiftsområde 6 punkterna 1 och 10–20 samt motion
2007/08:Fö233 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkandena 1 och 2 samt
avslår proposition 2007/08:1 utgiftsområde 6 punkterna 6, 7, 9 och 21 samt motionerna
2007/08:Fi277 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkandena 41 och 43,
2007/08:Fö262 av Anders Karlsson m.fl. (s) och
2007/08:Fö265 av Peter Rådberg m.fl. (mp) yrkandena 5 och 19–22.

Ställningstagande

Sverige bör avveckla vårt EU-styrda samarbete i Nordic Battle Group (NBG) samt dra tillbaka trupperna från Afghanistan. Vänsterpartiet föreslår en nedskärning under anslag 6:1 på 900 miljoner kronor 2008 samt en nedskärning på 900 miljoner kronor plus regeringens föreslagna ökning 2009 och 2010.

Vänsterpartiet motsätter sig regeringens förslag om aspirantskolor och avveckling av civilplikten och föreslår i stället en satsning på 300 miljoner kronor 2009 och lika mycket 2010 för att kunna kvalitetsutveckla och utöka antalet värnpliktiga och civilpliktiga.

Vänsterpartiet föreslår en omfördelning inom anslag 6:1 på 50 miljoner kronor från den ovan angivna besparingen till det pågående arbetet mot diskriminering på grund av kön, sexuell läggning, könsidentitet och etnicitet inom Försvarsmakten.

Vänsterpartiet gör bedömningen att Försvarsmaktens materielbudget under anslag 6:2 kan minska med 3 miljarder kronor. Eftersom de specificerade kostnaderna för försvarsmateriel är hemligstämplade är det omöjligt att komma med några exakta siffror här. Vänsterpartiet motsätter sig dock

investeringar i taktisk obemannad flygfarkost (GC2F) och JAS 39 Gripen version C/D. Inom anslag 6:2 finansieras även säkerhetsfrämjande internationellt samarbete samt främjande av svensk försvarsindustriexport. Vänsterpartiet motsätter sig även finansieringen av dessa områden.

Vänsterpartiet föreslår en omfördelning inom statsbudgeten på 500 miljoner kronor från anslag 6:3 till utgiftsområde 16, Utbildning och universitetsforskning, för civil forskning och utbildning.

Vänsterpartiet vill utöka antalet värnpliktiga. Därför bör Pliktverket kompenseras med 2 miljoner kronor för den låga löneomräkningen så att det är möjligt att behålla all personal.

Vänsterpartiet föreslår en besparing under anslag 6:7 med 20 miljoner kronor för deltagande i försvarsindustrins exportverksamhet.

Vänsterpartiet föreslår en nedskärning på 25 miljoner kronor av anslag 6:10 för stöd till vapenexport.

Vänsterpartiet föreslår en kompensation på 11 miljoner kronor för den låga löneomräkningen för Kustbevakningen så att personalstyrkan kan behållas även fortsättningsvis. Även Krisberedskapsmyndigheten bör kompenseras för den låga löneomräkningen med 2 miljoner kronor.

Vänsterpartiet anser vidare att det ska vara möjligt att härleda utgiftsposter inom utgiftsområde 6 både när det gäller kostnader och när i tiden olika investeringar ska finansieras.

Vänsterpartiet har ingen erinran mot förslagspunkt 1 b och f–p.

Vänsterpartiet föreslår att riksdagen anvisar anslag i enlighet med bilaga 4.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

2. Budget för utgiftsområde 6, punkt 1 (mp)

av Peter Rådberg (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen för 2008 anvisar anslagen under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet enligt bilaga 4 kolumnen (mp) och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:1 utgiftsområde 6 punkterna 1 och 10–20 samt motion
2007/08:Fö265 av Peter Rådberg m.fl. (mp) yrkandena 5 och 19–22 samt
avslår proposition 2007/08:1 utgiftsområde 6 punkterna 6, 7, 9 och 21 samt motionerna
2007/08:Fi277 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkandena 41 och 43,
2007/08:Fö233 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkandena 1 och 2 samt
2007/08:Fö262 av Anders Karlsson m.fl. (s).

Ställningstagande

Riksdagen bör anvisa 300 miljoner kronor mindre för anslag 6:1, 200 miljoner kronor mindre för anslag 6:2 och 50 miljoner kronor mindre för anslag 6:3 än regeringen föreslår för 2008. Ett kostnadseffektivt försvar kostar på fem till sju års sikt ca 10 miljarder kronor mindre än dagens 39 miljarder kronor och uppfyller samtidigt riksdagens ambition om internationella åtaganden. Miljöpartiet föreslår reduceringar i förslaget till investeringsplan för Försvarsmakten för 2008–2010. Med hänsyn till att Miljöpartiet föreslår snabbare skarpa utgiftsminskningar på materielanslaget de närmaste åren bör bemyndigandet för anslag 6:2 begränsas till 38 000 miljoner kronor. Uppgiften att avveckla alla överflödiga delar av det nuvarande försvaret bör uppdras åt en separat organisation, ett försvarets ”Securum”.

Miljöpartiet har ingen erinran mot förslagspunkt 1 b och f–p.

Miljöpartiet föreslår att riksdagen anvisar anslag i enlighet med bilaga 4. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3. Insatsorganisationen m.m., punkt 3 (mp)

av Peter Rådberg (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om insatsorganisationen m.m. Därmed bifaller riksdagen motion
2007/08:Fö265 av Peter Rådberg m.fl. (mp) yrkandena 6–8, 10 och 14–16 samt
avslår proposition 2007/08:1 utgiftsområde 6 punkt 2.

Ställningstagande

Mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget ser Miljöpartiet medverkan i internationellt fredsfrämjande arbete som den främsta uppgiften för det militära försvaret under överblickbar framtid. Andra viktiga uppgifter är att bistå det civila samhället med befintliga resurser vid svåra påfrestningar samt att upprätthålla en viss grundläggande militär kompetens om det säkerhetspolitiska läget åter skulle försämras och militära hot riktas mot Sverige.

Högkvarteret, de för Försvarsmakten gemensamma kostnaderna och skolor och centrum m.m. bör kunna reduceras ungefär proportionellt mot den verksamhet de har att serva.

Den internationella insatsstyrkan byggs upp med hjälp av kontraktsanställd personal som ska möjliggöra snabba insatser. Sverige bör ha möjlighet att ständigt bidra med en styrka på omkring 2 000 kvinnor och män i internationella insatser.

Den internationella insatsstyrkan ska i huvudsak rekryteras från armén då sådan kompetens är det mest efterfrågade internationellt. I dag består armén av tio förband, vartill kommer amfibieregementet som organisatoriskt ingår i marinen. Dessa elva förband bör kunna krympas till sex förband med i genomsnitt 800 soldater i olika stadier av utbildning eller tjänst i Sverige samtidigt.

För övervakning av Sveriges territorium i fredstid och för att upprätthålla erforderlig utbildning av piloter m.m. torde storleksordningen 40 JAS-plan, dvs. två divisioner, vara fullt tillräckligt. Miljöpartiet har dock försiktigtvis räknat med tre divisioner och knappt 70 plan. Flygvapnet består i dag av tre flygflottiljer, F 7 Såtenäs, F 17 Kallinge och F 21 Luleå. En av dessa, sannolikt någon av de sydsvenska, bör läggas ned. Vad som anförs om antalet JAS-flygplan och antalet flottiljer bör ges regeringen till känna.

Miljöpartiet drar en konsekvens av det säkerhetspolitiska läget och föreslår att ubåtsvapnet avvecklas. Det finns inte längre något invasionshot mot Sveriges territorium, och efterfrågan för ubåtar i internationella insatser är minimal eller obefintlig. Miljöpartiet föreslår som ett första delmål för 2008 att antalet ubåtar i aktiv tjänst reduceras från fyra till tre och att ubåtsvapnet sedan helt avvecklas till 2010. När det gäller marinbaser bör en huvudbas vara fullt tillräcklig.

Riksdagen bör tillkännage för regeringen som sin mening vad som anförs om inriktningen för insatsorganisationens utformning för 2010.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4. Aspirantskolor, punkt 4 (s)

av Anders Karlsson (s), Peter Jonsson (s), Michael Hagberg (s), Mats Berglind (s), Åsa Lindestam (s) och Inger Jarl Beck (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om aspirantskolor. Därmed bifaller riksdagen motionerna
2007/08:Fi277 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkande 39 och
2007/08:Fö261 av Anders Karlsson m.fl. (s) yrkande 5 i denna del och
avslår proposition 2007/08:1 utgiftsområde 6 punkt 3.

Ställningstagande

Regeringens förslag om aspirantskolor föregår den av regeringen aviserade utredningen om Försvarsmaktens personalförsörjning. Frågan om aspirantskolor bör i stället ingå i utredningen.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5. Befälsordningen, punkt 5 (s)

av Anders Karlsson (s), Peter Jonsson (s), Michael Hagberg (s), Mats Berglind (s), Åsa Lindestam (s) och Inger Jarl Beck (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om befälsordningen. Därmed bifaller riksdagen motionerna
2007/08:Fi277 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkandena 38 och 40 samt
2007/08:Fö261 av Anders Karlsson m.fl. (s) yrkandena 4 och 5 i denna del och
avslår proposition 2007/08:1 utgiftsområde 6 punkt 4.

Ställningstagande

Socialdemokraterna ställer sig bakom en utredning som ska se över Försvarsmaktens personalförsörjning. Frågan om ändrade krav för viss officersutbildning föregår utredningen och bör i stället ingå i densamma.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6. Materielprojekt, punkt 7 (s)

av Anders Karlsson (s), Peter Jonsson (s), Michael Hagberg (s), Mats Berglind (s), Åsa Lindestam (s) och Inger Jarl Beck (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om materielprojekt. Därmed bifaller riksdagen motionerna
2007/08:Fi277 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkande 42 och
2007/08:Fö261 av Anders Karlsson m.fl. (s) yrkande 16 och
avslår proposition 2007/08:1 utgiftsområde 6 punkt 8 och motionerna
2007/08:Fö214 av Sonia Karlsson (s),
2007/08:Fö219 av Kerstin Haglö och Jan Björkman (båda s) yrkandena 1 och 2,
2007/08:Fö242 av Björn Leivik (m),
2007/08:Fö256 av Kerstin Haglö och Jan Björkman (båda s) och
2007/08:Fö265 av Peter Rådberg m.fl. (mp) yrkandena 11–13, 17 och 18.

Ställningstagande

Försvaret inte kan ses som vilken budgetpost som helst. Strategin för den framtida materielförsörjningen måste baseras på en säkerhetspolitisk analys. Regeringen föreslår en besparing på ett antal utpekade materielprojekt 2008, 2009 och 2010 utan att invänta en säkerhetspolitisk analys.

Det finns kompetenser inom den svenska försvarsindustrin som har vidare funktioner för Sverige som nation. Sverige besitter unika kompetensområden där vi inte kan köpa motsvarande produkter från t.ex. USA eller Ryssland. Varje kompetens som tas bort måste baseras på en politisk analys, inte utifrån ett budgetperspektiv. Regeringens analysarbete påbörjas först efter att neddragningarna har genomförts. Den neddragning på 3–4 miljarder kronor som regeringen vill se på sikt bottnar inte heller den i någon grundlig analys, utan är en summa som regeringen greppat ur luften för att täcka skattesänkningarna för dem som tjänar mest. Detta är inte ett ansvarsfullt agerande.

Regeringens hantering av försvars- och säkerhetspolitiken inger därför oro. I praktiken har regeringen föreslagit åtgärder som innebär att vi lägger ned stora delar av Sveriges marina förmåga. Torped, mina, sensor (TMS) är en undervattensfarkost för att upptäcka och bekämpa civila och militära faror under vattnet. Detta vill regeringen lägga ned. Framtagandet av nästa generation ytstridsfartyg avslutas med omedelbar verkan och ubåtarnas framtid ligger på is. Regeringens budget innehåller dessutom onödigt hårda skrivningar som kan skada verksamheten på Kockums och Saab Underwater Systems och deras möjlighet till export. Allt pekar på att Moderaterna redan bestämt sig för att lägga ned den marina förmågan, detta utan varken analys eller debatt.

Genom regeringens agerande riskerar vi att förlora kompetensen att skydda Sveriges långa kust och förhindra hot under vattnet och på ytan från såväl organiserad brottslighet som militära angrepp. Det är en kompetens som Sverige är världsledande inom och som vi inte i alla avseenden kan köpa från något annat land. Regeringens beslut om att lägga ned delar av Sveriges marina försvar innan den säkerhetspolitiska analysen är gjord riskerar att radera ut en kompetens som det tar år att bygga upp igen. Först när vi klarlagt vilka hot Sverige kan möta i framtiden kan vi avgöra vilka kompetenser vi behöver såväl under som över vatten.

Regeringens neddragningar avvisas därför. Den säkerhetspolitiska rapporten från Försvarsberedningen, Försvarsmaktens perspektivplanering samt den nationella strategin för försvarsindustrin bör inväntas innan ställning tas till det framtida behovet av försvarsmateriel. Men förutsättningarna för att åstadkomma en mer kostnadseffektiv materielförsörjning finns. När det gäller anslaget för försvarsmateriel påverkas det i övrigt av att kostnaderna för inköp av JAS 39 Gripen faller kraftigt de närmaste åren när de sista JAS-flygplanen levereras.

Försvarsutskottet har vid upprepade tillfällen påtalat riksdagens behov av ett tydligare beslutsunderlag för att kunna ta ställning till förslagen till beställningsbemyndiganden. Det är en förutsättning för att riksdagen ska kunna utöva finansmakten. Det är mycket allvarligt att redovisningen försämrats under den borgerliga regeringen. I årets budgetproposition avstår regeringen från att redovisa över 4 miljarder kronor av materielanslaget. Detaljeringsgraden över ingångna och nya åtaganden har också försämrats sedan 2006. Det bristande underlaget utesluter en självständig och korrekt bedömning av riksdagen. Att regeringen muntligen kompletterar informationen förändrar inte detta. Socialdemokrater motsätter sig ett godkännande av materielplanen utifrån det bristfälliga underlaget.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

7. Materielprojekt, punkt 7 (mp)

av Peter Rådberg (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om materielprojekt. Därmed bifaller riksdagen motion
2007/08:Fö265 av Peter Rådberg m.fl. (mp) yrkandena 11–13, 17 och 18 samt
avslår proposition 2007/08:1 utgiftsområde 6 punkt 8 och motionerna
2007/08:Fi277 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkande 42,
2007/08:Fö214 av Sonia Karlsson (s),
2007/08:Fö219 av Kerstin Haglö och Jan Björkman (båda s) yrkandena 1 och 2,
2007/08:Fö242 av Björn Leivik (m),
2007/08:Fö256 av Kerstin Haglö och Jan Björkman (båda s) och
2007/08:Fö261 av Anders Karlsson m.fl. (s) yrkande 16.

Ställningstagande

Tyvärr har den nya regeringen på bara ett år bestämt sig för att Natoanpassa 31 JAS-flygplan till en kostnad av 4,1 miljarder kronor. Detta har fått ske utan att regeringen har kunnat påvisa något behov av planen i organisationen. Miljöpartiet anser att den här typen av illa dolda industristöd som uppgraderingen i praktiken innebär måste stoppas.

Miljöpartiet konstaterar också att inköpet av kustkorvetter var en felsatsning. Det finns nu långt gångna planer på att beväpna dessa med luftvärnsrobotar från Sydafrika. Det är vår åsikt att detta beslut ej bör verkställas.

Regeringen gör rätt som beslutat att inte delta i studier och utveckling av en lätt attackrobot (MRCM) samt avbryta projektet Torped, mina, sensor (TMS) och att inte utveckla nästa generations ytstridsfartyg. Ett korrekt beslut är också att inte förbandssätta RBS 23 BAMSE.

Vidare anser Miljöpartiet att regeringen bör ompröva följande materielprojekt medan tid är: Splitterskyddad enhetsplattform (SEP), halvtidsmodifiering av ubåtar av Gotlandsklass, luftvärnsrobotar till kustkorvetter av Visbyklass samt konstruktionsfasen för nästa generations ubåtar (NGU).

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner att regeringen under 2008 får besluta om utveckling och anskaffning av vissa angivna materielsystem och i övrigt får fatta nödvändiga beslut beroende på ”oförutsedda förändrade förutsättningar”. Riksdagen måste kraftfullt markera mot försök till sådana ”gummiparagrafer”. Det kan inte bli fråga om att regeringen kan fatta nödvändiga beslut om materielprojekt beroende på oförutsedda förutsättningar. Regeringen måste återkomma till riksdagen med sådana förändringar gentemot redan redovisade projekt och fattade beslut.

Vidare måste regeringen återkomma till riksdagen med en beskrivning av pågående och genomfört arbete när det gäller en bättre redovisning av materielförsörjningsprocessen, i enlighet med riksdagens återkommande beslut under flera års tid. Regeringen ska för riksdagen redovisa hur man avser att förbättra redovisningen till budgetpropositionen för 2009.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

8. Försvarsindustristrategi, punkt 8 (s)

av Anders Karlsson (s), Peter Jonsson (s), Michael Hagberg (s), Mats Berglind (s), Åsa Lindestam (s) och Inger Jarl Beck (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om försvarsindustristrategi. Därmed bifaller riksdagen motion
2007/08:Fö261 av Anders Karlsson m.fl. (s) yrkandena 15 och 17,
bifaller delvis motion
2007/08:Fö229 av Alf Svensson (kd) och
avslår motion
2007/08:Fö209 av Christin Hagberg (s).

Ställningstagande

När det gäller försvarets materielförsörjning är Socialdemokraternas principiella utgångspunkt att Sverige, både ur ett långsiktigt strategiskt säkerhetspolitiskt perspektiv och ur ett industripolitiskt perspektiv, tjänar på att ha en internationellt konkurrenskraftig försvarsindustri. I ljuset av alliansfrihe-

ten är det viktigt att värna om en försvarsindustri av hög teknologisk standard. Försvarsindustrin ger också spin-off-effekter till den svenska industrin.

Sverige behöver en nationell strategi och styrmodell som gör det möjligt att koordinera och inrikta säkerhetssektorns satsning på forskning och utveckling. Ett samlat agerande mellan staten och industrin stärker Sveriges förmåga som industri- och innovationsland. Försvarsforskningen har alltid varit en stark teknikgenerator för andra branscher.

Försvarsmaktens strategiarbete vad gäller materiel fokuserar på Försvarets materielverks behovsbedömning, vilket är en alltför snäv fokusering i ett nationellt perspektiv. Utveckling av produkter som kan användas inom säkerhetsområdet för både civila och militära syften bygger på samma forsknings- och utvecklingsbas. Därför skulle det behövas en bättre koordination mellan civil och militär säkerhetsforskning på såväl myndighets- som departementsnivå.

Det ska satsas på en utveckling av den svenska marina nischen med dess unika kompetens om ubåtar, kustkorvetter och minröjning i huvudsak enligt vad som föreslås i motion 2007/08:229 av Alf Svensson (kd).

Socialdemokraterna anser att regeringen skyndsamt ska ta fram en nationell strategi och styrmodell för att koordinera och inrikta industrins satsning på forskning och utveckling på försvarsområdet. Frågan är alltför viktig för att reduceras till en budgetfråga.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Särskilda yttranden

Budget för utgiftsområde 6, punkt 1 (s)

Anders Karlsson (s), Peter Jonsson (s), Michael Hagberg (s), Mats Berglind (s), Åsa Lindestam (s) och Inger Jarl Beck (s) anför:

Den omställning av det svenska försvaret som beslutades i samband med 2004 års försvarspolitiska beslut ska fullföljas. Det svenska försvaret ska organiseras med utgångspunkt i svenska behov och att kunna delta i internationella insatser. Vid förändringar av vår försvarsförmåga ska en ordentlig analys av säkerhetspolitiken ligga till grund för resursfördelningen.

Sverige ska bidra till fred och säkerhet globalt genom att delta vid internationella fredsfrämjande insatser. För att skapa utrymme för svenska insatser i Sudan och Tchad föreslår Socialdemokraterna att anslaget för fredsfrämjande insatser ska ligga på samma nivå som i regeringens förslag.

Socialdemokraterna avvisar besparingar inom de materielprojekt som regeringen pekat ut utan någon som helst säkerhetspolitisk analys. Försvarsmaktens anslag bör därför i avvaktan på en sådan analys ligga kvar på samma nivå som för 2007. Detta innebär i sig att anslagsnivån ligger ca 2,5 miljarder kronor lägre än i början på den försvarspolitiska beslutsperiod som startade 2005. Socialdemokraterna redovisar närmare sina överväganden om materielanskaffningsprojekten i reservation 6 i detta betänkande. Den säkerhetspolitiska rapporten från Försvarsberedningen och Försvarsmaktens perspektivplanering bör bl.a. inväntas innan ställning tas till de fortsatta behoven av försvarsmateriel. Det går sannolikt att göra ytterligare besparingar på försvarsanslaget i framtiden men då först efter en ordentlig analys.

Socialdemokraternas förlag till anslag framgår av bilaga 2.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2007/08:1

Proposition 2007/08:1 Budgetpropositionen för 2008 utgiftsområde 6:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2008 utnyttja en kredit på högst 40 000 000 000 kronor i Riksgäldskontoret om krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden föreligger (avsnitt 3.5).
2. Riksdagen godkänner inriktningen för insatsorganisationens utformning för 2010 (avsnitt 3.7.3).
3. Riksdagen godkänner förslaget om att Försvarsmakten ges möjlighet att införa aspirantskolor för militär grundutbildning (avsnitt 3.7.3.2).
4. Riksdagen godkänner förslaget om ändrade krav för antagning till viss officersutbildning (avsnitt 3.7.3.2).
5. Riksdagen godkänner förslaget om att främjandet av militärhistorisk forskning inte ska ske inom ramen för en av riksdagen inrättad delegation (avsnitt 3.7.4.1).
6. Riksdagen godkänner förslaget till investeringsplan för Försvarsmakten för 2008–2010 (avsnitt 3.9.2).
7. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 6:2 Materiel och anläggningar besluta om beställningar av materiel och anläggningar som inklusive tidigare gjorda beställningar medför behov av framtida anslag på högst 40 540 000 000 kronor efter 2008 (avsnitt 3.9.2).
8. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om anskaffning av materielprojekt under 2008 (avsnitt 3.9.2).
9. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2008 låta Försvarets materielverk disponera en kredit i Riksgäldskontoret på högst 21 500 000 000 kronor för att tillgodose behovet av rörelsekapital (avsnitt 3.9.10).
10. Riksdagen godkänner förslaget till investeringsplan för Kustbevakningen för 2008–2010 (avsnitt 4.8.1).
11. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 7:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 25 000 000 kronor efter 2008 (avsnitt 4.8.2).
12. Riksdagen godkänner förslaget till investeringsplan för Statens räddningsverk för 2008–2010 (avsnitt 4.8.4).
13. Riksdagen godkänner förslaget till investeringsplan för Krisberedskapen för 2008–2010 (avsnitt 4.8.5).

14. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 7:5 Krisberedskap besluta om avtal och beställningar av tjänster, utrustning och anläggningar för beredskapsåtgärder samt åtgärder för att hantera svåra påfrestningar på samhället i fred som inklusive tidigare gjorda beställningar medför behov av framtida anslag på högst 665 000 000 kronor efter 2008 (avsnitt 4.8.5).
15. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2008 låta Statens räddningsverket disponera en låneram i Riksgäldskontoret för beredskapsinvesteringar på högst 660 000 000 kronor (avsnitt 4.8.5).
16. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2008 låta Socialstyrelsen disponera en låneram i Riksgäldskontoret för beredskapsinvesteringar på högst 500 000 000 kronor (avsnitt 4.8.5).
17. Riksdagen fastställer avgiftsuttaget för finansering av åtgärder mot allvarliga hot och påfrestningar som gäller elektronisk kommunikation till högst 100 000 000 kronor under 2008 (avsnitt 4.8.5).
18. Riksdagen fastställer avgiftsuttaget för elberedskapsavgifter till högst 250 000 000 kronor under 2008 (avsnitt 4.8.5).
19. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 34:1 Statens strålskyddsinstitut ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 15 000 000 kronor efter 2009–2011 (avsnitt 5.1.1).
20. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 34:3 Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 42 000 000 kronor efter 2008–2010 (avsnitt 5.1.3).
21. Riksdagen anvisar för 2008 anslagen under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp
Belopp i 1 000-tal kronor

Anslag		Anslagstyp	
6:1	Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.	Ramanslag	20 413 323
6:2	Materiel och anläggningar	Ramanslag	17 222 697
6:3	Forskning och teknikutveckling	Ramanslag	1 048 242
6:4	Totalförsvarets pliktverk	Ramanslag	168 489
6:5	Officersutbildning m.m.	Ramanslag	139 176
6:6	Försvarets radioanstalt	Ramanslag	562 459
6:7	Totalförsvarets forskningsinstitut	Ramanslag	61 971
6:8	Stöd till frivilliga försvarsorganisationer inom totalförsvaret	Ramanslag	68 211
6:9	Nämnder m.m.	Ramanslag	5 901
6:10	Internationella materielsamarbeten, industrifrågor och exportstöd m.m.	Ramanslag	103 609
7:1	Kustbevakningen	Ramanslag	857 244
7:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	Ramanslag	39 850
7:3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	Ramanslag	21 080
7:4	Samhällets skydd mot olyckor	Ramanslag	669 002
7:5	Krisberedskap	Ramanslag	1 636 687
7:6	Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet	Ramanslag	147 000
7:7	Krisberedskapsmyndigheten	Ramanslag	164 732
7:8	Styrelsen för psykologiskt försvar	Ramanslag	30 723
7:9	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	Ramanslag	178 000
34:1	Statens strålskyddsinstitut	Ramanslag	122 624
34:2	Statens kärnkraftinspektion: Förvaltningskostnader	Ramanslag	102 780
34:3	Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning	Ramanslag	74 125
38:1	Elsäkerhetsverket	Ramanslag	42 585
Summa			**43 880 510**

Redogörelse 2006/07:RRS19

Redogörelse 2006/07:RRS19 Riksrevisionens styrelses redogörelse angående reformen av Försvarets logistik.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007

2007/08:Fi277 av Mona Sahlin m.fl. (s):

38. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning om Försvarsmaktens personalförsörjning.
39. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att hänskjuta frågan om Försvarsmaktens möjlighet att införa aspirantskolor för militär grundutbildning till den föreslagna utredningen om Försvarsmaktens personalförsörjning.
40. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att frågan om antagning till officersutbildning får hänskjutas till den föreslagna utredningen om Försvarsmaktens personalförsörjning.
41. Riksdagen godkänner investeringsplanen för Försvarsmakten för 2008–2010 i enlighet med vad som anförs i motionen.
42. Riksdagen godkänner anskaffningen av materiel under 2008 i enlighet med vad som anförs i motionen.
43. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om de resurser som frigörs när kostnaderna för inköp av JAS 39 Gripen dras in.

2007/08:Fö209 av Christin Hagberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör ta fram en nationell strategi och styrmodell för att koordinera och inrikta industrins satsning på forskning och utveckling på försvarsområdet.

2007/08:Fö214 av Sonia Karlsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utvecklingen av TMS vid Saab Underwater Systems i Motala ska fortsätta.

2007/08:Fö219 av Kerstin Haglö och Jan Björkman (båda s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inga beslut fattas som ändrar den inriktning som antogs i försvarsbeslutet 2004 innan studien kring hur kompetensen inom sjöstrids- och undervattenssystem i grunda vatten kan säkerställas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sveriges engagemang i utvecklandet av ett nytt ytstridsfartyg fortsätter och utvecklas.

2007/08:Fö229 av Alf Svensson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en satsning på en utveckling av den svenska marina nischen.

2007/08:Fö233 av Lars Ohly m.fl. (v):

1. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet enligt uppställning:

Anslag		Regeringens förslag (tkr)	Förändring (tkr)
6:1	Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.	20 413 323	–850 000
6:2	Materiel och anläggningar	17 222 697	–3 000 000
6:3	Forskning och utveckling	1 048 242	–500 000
6:4	Totalförsvarets pliktverk	168 489	2 000
6:7	Totalförsvarets forskningsinstitut	61 971	–20 000
6:10	Internationella materielsamarbeten	103 609	–25 000
7:1	Kustbevakningen	857 244	11 000
7:5	Krisberedskapsmyndigheten	1 636 687	2 000
Summa			**–4 380 000**

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör specificera samtliga utgiftsposter i utgiftsområde 6 i kronor.

2007/08:Fö240 av Lars Hjälmered och Anders Hansson (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en fortsatt omstöpning av Försvarsmaktens logistik genom en större inblandning av externa aktörer.

2007/08:Fö242 av Björn Leivik (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en tydlig och djupgående dialog mellan den politiska nivån, Försvarsmakten och industrin innan beslut tas om radikala förändringar av materielförsörjningar.

2007/08:Fö256 av Kerstin Haglö och Jan Björkman (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvecklingen av nästa generations ubåt (NGU).

2007/08:Fö261 av Anders Karlsson m.fl. (s):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utvärdering av karriärväxlingssystemet för officerare.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förslagen om aspirantskolor och en förändrad officersstruktur bör hänskjutas till den planerade utredningen av Försvarsmaktens personalförsörjningssystem.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om materiel och forskning.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en mer detaljerad redovisning av materielanslaget.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en nationell försvarsindustristrategi.

2007/08:Fö262 av Anders Karlsson m.fl. (s):

Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 6 enligt uppställning:

Anslag		Regeringens förslag	Socialdemokraternas förslag
6:1	Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande insatser	20 413 323	
6:2	Materiel, anläggningar samt forskning och utveckling	17 222 697	
Totalt		**37 636 020**	
Summa förändringar			**+350 000 000**

2007/08:Fö265 av Peter Rådberg m.fl. (mp):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta ett Försvarssecurum.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om inriktningen för insatsorganisationens utformning för 2010.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ambitionsnivån med 2 000 män och kvinnor i internationell tjänst.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att arméns grundorganisation koncentreras till sex förband.

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att minska antalet JAS-plan i aktiv tjänst från 100 till knappt 70 och antalet flygflottiljer från i dag 3 till 2.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att säga nej till regeringens beslut att uppgradera äldre JAS 39 Gripen-plan till modernaste modell.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om anskaffning av materielprojekt under 2008.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att säga nej till att bestycka våra kustkorvetter med luftvärnsrobotar.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att reducera antalet ubåtar i aktiv tjänst från fyra till tre år 2008.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att senast 2010 ha avvecklat ubåtsvapnet helt.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att koncentrera de marina stridskrafterna till en huvudbas.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen inte bör kunna fatta nödvändiga beslut om materielprojekt beroende på oförutsedda förutsättningar och att regeringen måste återkomma till riksdagen med sådana förändringar gentemot redovisade projekt och fattade beslut.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en förbättrad redovisning till riksdagen om materielförsörjningsprocessen inför kommande budgetproposition.
19. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet enligt uppställning:

	2008	2009	2010
6:1 Förbandsverksamhet, m.m.	–300	–1 000	–2 000
6:2 Materiel och anläggningar	–200	–1 800	–1 400
6:3 Forskning och teknikutveckling	–50	–80	–120
Totalt Försvarsmakten	**–550**	**–2 880**	**–3 520**

20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett kostnadseffektivt försvar som kostar ca 10 miljarder kronor mindre än dagens 39 miljarder kronor och samtidigt uppfyller riksdagens ambition om internationella åtaganden.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förslag till investeringsplan för Försvarsmakten för 2008–2010.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bemyndigande under 2008 för ramanslag 6:2 Materiel och anläggningar.

BILAGA 2

Regeringens och oppositionens förslag

Anslagsförslag för 2008 under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet

Belopp i 1 000-tal kronor

Politikområde		**Regeringens förslag**	**Avvikelser i förhållande till regeringens förslag**		
Anslag (om inget annat anges avses ramanslaget)			**(s)**	**(v)**	**(mp)**
06	**Försvar**				
1	Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande trupp-insatser m.m.	20 413 323		–850 000	–300 000
2	Materiel och anläggningar	17 222 697	350 000	–3 000 000	–200 000
3	Forskning och teknikutveckling	1 048 242		–500 000	–50 000
4	Totalförsvarets pliktverk	168 489		2 000	
5	Officersutbildning, m.m.	139 176			
6	Försvarets radioanstalt	562 459			
7	Totalförsvarets forskningsinstitut	61 971		–20 000	
8	Stöd till frivilliga försvarsorganisationer inom totalförsvaret	68 211			
9	Nämnder m.m.	5 901			
10	Internationella materielsamarbeten, industrifrågor och exportstöd m.m.	103 609		–25 000	
07	**Samhällets krisberedskap**				
1	Kustbevakningen	857 244		11 000	
2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	39 850			
3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	21 080			
4	Samhällets skydd mot olyckor	669 002			
5	Krisberedskap	1 636 687		2 000	
6	Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet	147 000			
7	Krisberedskapsmyndigheten	164 732			
8	Styrelsen för psykologiskt försvar	30 723			
9	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	178 000			

Politikområde		**Regeringens förslag**	**Avvikelser i förhållande till regeringens förslag**		
Anslag (om inget annat anges avses ramanslaget)			**(s)**	**(v)**	**(mp)**
34	**Miljöpolitik**				
1	Statens strålskyddsinstitut	122 624			
2	Statens kärnkraftinspektion: Förvaltningskostnader	102 780			
3	Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning	74 125			
38	**Näringspolitik**				
1	Elsäkerhetsverket	42 585			
Summa för utgiftsområdet		**43 880 510**	**350 000**	**–4 380 000**	**–550 000**

BILAGA 3

Utskottets anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2008 under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet

Belopp i 1 000-tal kronor

Politikområde		**Utskottets**
Anslag		**förslag**
(om inget annat anges avses ramanslaget)		
06	**Försvar**	
1	Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.	20 413 323
2	Materiel och anläggningar	17 222 697
3	Forskning och teknikutveckling	1 048 242
4	Totalförsvarets pliktverk	168 489
5	Officersutbildning, m.m.	139 176
6	Försvarets radioanstalt	562 459
7	Totalförsvarets forskningsinstitut	61 971
8	Stöd till frivilliga försvarsorganisationer inom totalförsvaret	68 211
9	Nämnder m.m.	5 901
10	Internationella materielsamarbeten, industrifrågor och exportstöd m.m.	103 609
07	**Samhällets krisberedskap**	
1	Kustbevakningen	857 244
2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	39 850
3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	21 080
4	Samhällets skydd mot olyckor	669 002
5	Krisberedskap	1 636 687
6	Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet	147 000
7	Krisberedskapsmyndigheten	164 732
8	Styrelsen för psykologiskt försvar	30 723
9	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	178 000
34	**Miljöpolitik**	
1	Statens strålskyddsinstitut	122 624
2	Statens kärnkraftinspektion: Förvaltningskostnader	102 780
3	Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning	74 125
38	**Näringspolitik**	
1	Elsäkerhetsverket	42 585
Summa för utgiftsområdet		**43 880 510**

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag till anslagsfördelning.
Företrädarna för Socialdemokraterna har avstått från att ta ställning i beslutet om anslag (se särskilt yttrande).

BILAGA 4

Reservanternas anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2008 under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet

Belopp i 1 000-tal kronor

Politikområde Anslag (om inget annat anges avses ramanslaget)		Regeringens förslag	Reservanternas förslag i förhållande till regeringens förslag	
			(v)	(mp)
06	**Försvar**			
1	Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.	20 413 323	–850 000	–300 000
2	Materiel och anläggningar	17 222 697	–3 000 000	–200 000
3	Forskning och teknikutveckling	1 048 242	–500 000	–50 000
4	Totalförsvarets pliktverk	168 489	2 000	
5	Officersutbildning, m.m.	139 176		
6	Försvarets radioanstalt	562 459		
7	Totalförsvarets forskningsinstitut	61 971	–20 000	
8	Stöd till frivilliga försvarsorganisationer inom totalförsvaret	68 211		
9	Nämnder m.m.	5 901		
10	Internationella materielsamarbeten, industrifrågor och exportstöd m.m.	103 609	–25 000	
07	**Samhällets krisberedskap**			
1	Kustbevakningen	857 244	11 000	
2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	39 850		
3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	21 080		
4	Samhällets skydd mot olyckor	669 002		
5	Krisberedskap	1 636 687	2 000	
6	Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet	147 000		
7	Krisberedskapsmyndigheten	164 732		
8	Styrelsen för psykologiskt försvar	30 723		
9	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	178 000		
34	**Miljöpolitik**			
1	Statens strålskyddsinstitut	122 624		
2	Statens kärnkraftinspektion: Förvaltningskostnader	102 780		
3	Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning	74 125		
38	**Näringspolitik**			
1	Elsäkerhetsverket	42 585		
Summa för utgiftsområdet		**43 880 510**	**–4 380 000**	**–550 000**

Tryck: Elanders, Vällingby 2007